

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Відділ науково-методичної роботи

БІБЛІОТЕЧНІ КЛУБИ ЗА ІНТЕРЕСАМИ

*МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ БІБЛІОТЕКАРЮ
В ОРГАНІЗАЦІЇ ТВОРЧИХ ОБ'ЄДНАНЬ КОРИСТУВАЧІВ*

Київ - 2014

ББК 78
К 51

Видання містить методичні рекомендації бібліотекарям з організації творчих об'єднань користувачів.

Адресоване бібліотечним фахівцям, усім, хто працює над залученням населення до книги і читання, організацією цікавого дозвілля у бібліотеці.

Відповідальна за випуск: О.І. Романюк, заступник директора
Укладач: О.В. Рабій, завідувач відділу науково-методичної роботи

Клуби за інтересами: методичні поради бібліотекарю в організації творчих об'єднань користувачів / Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва ; відділ науково-методичної роботи : укладач О.В. Рабій. – К. , 2014. - 11 с.

Телефон для довідок: 486 00 85

©Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва

Шановні колеги !

Сьогодні значення бібліотеки як осередку культури, центру спілкування та інформації стає дедалі важливішим. В останні роки багато говорять і пишуть про те, якою має бути сучасна бібліотека. Практика показує, що погляд на бібліотеку тільки як на інформаційний центр вузький і однобокий. Насправді її можливості набагато ширші. Все частіше бібліотеки стають центрами суспільного і культурного життя населення міста, успішно сприяючи популяризації книги та поширенню читання. У зв'язку з цим значно зростає роль дозвіллевої функції. Творчі аматорські об'єднання читачів: клуби, гуртки, студії - міцно увійшли в практику бібліотечної роботи. Їх популярність і життєздатність визначаються не якоюсь особливою темою або надзавданням, а головним чином атмосферою. Вільне, невимушене спілкування є дуже корисним для людей. Потужним імпульсом для розвитку клубів при бібліотеках стало прийняття ще у липні 1986 року «Положення про аматорські об'єднання, клуби за інтересами».

В цьому документі було визначено основні напрямки змістовної діяльності клубів. На основі цих ознак були виділені:

- об'єднання громадсько-політичної спрямованості (клуби політичної інформації, політклуби, клуби виборців, клуби міжнародників, клуби філософів, ін.);
- об'єднання інтернаціоналістичної, патріотичної та військово-патріотичної спрямованості;
- об'єднання виробничої та науково-технічної спрямованості (клуби ділових зустрічей, клуби економістів, новаторів, раціоналізаторів і винахідників, клуби технічної творчості - радіоаматорів, технічного моделювання, картингу та ін.);
- об'єднання природничо-наукової спрямованості (любителів астрономії, садівників, квітників, акваріумістів, собаківників, любителів кішок та ін.);
- об'єднання морально-етичної спрямованості (дискусійні клуби);
- об'єднання естетичної спрямованості (любителів музики, театру, кіно, літератури, пісні, образотворчого мистецтва, танцю, фотомистецтва, декоративно-прикладного мистецтва і т. п.);
- фізкультурно-оздоровчої спрямованості.

Організаційна структура клубу за інтересами

Клуб - це добровільне об'єднання людей на основі єдності інтересів до певних проблем: громадських, технічних, літературних, музичних і т.д. Клуб - це місце спілкування, обміну думками, що сприяє вдосконаленню і розвитку різнобічних знань у різних сферах діяльності, становленню особистості. В основі різних клубів лежить певна зацікавленість людей, їх захоплення, покликання, закладений у них творчий потенціал. Особлива роль клубів полягає в організації інтелектуального спілкування, створення атмосфери колективізму, виробленні навичок громадської діяльності, в наданні можливості емоційної, психологічної розрядки. Читачі об'єднуються в клуби за різними інтересами та

захопленнями, але інтерес до книги є спільним і важливим для них елементом. Одна з причин успішності та популярності клубу - правильний вибір його тематичної спрямованості. Для цього потрібно спочатку визначитися, для якої категорії читачів ви хочете створити клуб, потім за допомогою спостережень, індивідуальних бесід з'ясувати інтереси цієї групи читачів, і відповідно до виявлених інтересів - визначити профіль клубу. Тільки після цього можна приступити до організаційних заходів.

Організаційна структура клубу за інтересами складається з кількох компонентів: керівник, рада (актив) клубу, члени клубу, об'єкт впливу (учасники клубних заходів).

Керівник - він же організатор, а нерідко й фахівець. Його завдання - не тільки поповнювати власні знання, а й сприяти пізнавальній активності членів клубу.

Рада (актив) - основний орган самоврядування клубу. Він приймає рішення та організовує їх виконання. Кожен член ради веде певну ділянку діяльності клубу, або виконує конкретні завдання з організації та проведення заходів.

Члени клубу - його основне, найбільш активне ядро (15-20 чоловік). Саме вони беруть участь у розробці та здійсненні заходів, встановлюють контакти з різними організаціями.

Етапи створення клубів за інтересами

Перший етап - прийняття рішення про створення клубу. Ініціатива може виходити як від читачів, так і від бібліотекарів. Читацька ініціатива, звичайно, досить позитивна і бажана, однак, як показує практика, найчастіше ініціатором створення клубів за інтересами є працівники бібліотек. При цьому простежується цікаве явище. Бібліотекарі організовують клуб, виходячи зі своїх інтересів. Якщо бібліотекар любить вірші, він створює клуб любителів поезії, якщо захоплюється музикою - клуб шанувальників музики, добра господиня організовує клуб «Господарочка» і т. д. Це одна з позитивних сторін професії бібліотекаря, оскільки крім професійних інтересів на робочому місці можна реалізувати свої захоплення, хобі. Недарма кажуть, що для отримання доброго результату до справи треба докласти душу. У тому, що бібліотекар з душею віддається своїй справі, - важлива запорука успішної роботи. Його небайдужість, особиста зацікавленість, безсумнівно, передадуться читачам, він буде заражати їх своїм ентузіазмом. Творчий бібліотекар зуміє організувати діяльність клубу так, щоб він став цікавим, бажаним місцем проведення вільного часу для читачів.

Другий етап - організація творчих контактів, встановлення зв'язків з установами, що можуть бути корисні в діяльності клубу.

Третій етап - виявлення та залучення читачів до діяльності клубу. Необхідно зібрати якомога більше побажань читачів, вивчити їх інтереси, щоб найбільшою мірою відповідати їх очікуванням.

Четвертий етап - розробка символіки та атрибутики. З сучасних позицій її можна і потрібно розглядати як частину реклами. Можна розробити емблему

клубу, його девіз, значок, навіть гімн. Найчастіше тут присутні елементи гумору, при оформленні використовуються знайомі символи. Багато бібліотек оголошують конкурси з призами за найкращий проект. Психологи вважають, що наявність символіки, атрибутики дозволяє відчувати себе членом якоїсь спільноти, сприяє згуртуванню групи.

П'ятий етап - вибір органів самоврядування - голови, членів ради, активу.

Шостий етап - планування роботи клубу. Планування є реалізацією маркетингового підходу, що полягає у просуванні послуг на ринок, тобто до читачів, користувачам. Як відомо, плани бувають довгострокові (річні, перспективні) і оперативні (місячні, кварталні).

Сьомий етап - розробка основних форм засідань клубу. Вся видима частина діяльності клубу - його засідання. Як показала практика, найбільш плідна діяльність тих клубів, засідання яких різноманітні. Вони можуть проходити у формі різних масових заходів, традиційних та інноваційних. Це літературні, літературно-музичні вечори, що в сучасних умовах часто проводяться за зразком салонів, віталень. Дискусія, диспут також можуть зацікавити читачів. Можна організувати вечір запитань і відповідей, конкурси, змагання і т. д. Досить поширеною формою стають зустрічі з цікавими людьми. Запрошені на засідання клубу стають бажаними гостями, що забезпечує плідне спілкування.

Восьмий етап - популяризація літератури, стимулювання читацької та пізнавальної діяльності. Це обов'язкова умова функціонування бібліотечних клубів за інтересами - те, що визначає його специфіку.

Клуб за інтересами повинен мати свою документацію:

- Статут (положення). Основоположний документ клубу. Статут, як правило, починається з епіграфа, що може бути гаслом і девізом. Затверджується керівником організації, установи, на базі яких він створений.

У цьому документі прописані всі основні сторони організації та діяльності клубу: найменування, ким організований, де і для кого; цілі і завдання; права та обов'язки членів; створення клубу і органи самоврядування; структура клубу.

План роботи є важливим документом клубу, де вказуються назва заходів, термін виконання, відповідальні особи.

Паспорт клубу за інтересами є також не менш важливим документом. Він потрібен як і положення чи статут.

Бажаємо Вам успіху у створенні аматорського клубного об'єднання.

Паспорт клубу за інтересами (приблизна схема)

Назва клубу: _____

Адреса: _____

Номер телефону базової установи _____

На базі , якого установи створений _____

Рік створення _____

Де проводяться засідання _____

Характер об'єднання _____

Цілі об'єднання _____

Традиції _____

Регулярність занять, дні зустрічей, (не менше одного разу місяць): _____

Кількість учасників : _____

Примірне положення про молодіжний клуб "Одноліток"

Девіз клубу:

Не згоден - заперечуй! Заперечуєш –
пропонуй! Пропонуєш - зроби!

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. Молодіжний клуб "Одноліток" створюється в бібліотеці _____, за участю в його роботі комітету у справах молоді адміністрації.

1.2 Для реалізації своїх цілей клуб вирішує наступні завдання: виражає і захищає інтереси членів клубу; підтримує ініціативи, спрямовані на інтелектуальний, духовний і творчий розвиток членів клубу; залучає в свої ряди нових членів клубу; виховує культуру читання; організовує і проводить молодіжні заходи в бібліотеці; здійснює спільну діяльність з комітетом у справах молоді адміністрації, з школами та іншими учбовими закладами району.

1.3. Долучає до діяльності клубу "Одноліток" усіх осіб, зацікавлених в його роботі.

II. ЧЛЕНИ МОЛОДІЖНОГО КЛУБУ "ОДНОЛІТОК", ЇХ ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ.

2.1. Членом молодіжного клубу "Одноліток" може бути будь-яка молода людина віком від 14 до 21 року, що визнає Положення про клуб і є читачем бібліотеки.

2.2. Членство в клубі є добровільним.

2.3. Члени клубу мають право вийти з складу клубу, заздалегідь повідомивши про це раду клубу.

2.4. Члени клубу мають право:
висувати, обирати і бути вибраними в раду клубу; брати участь в роботі клубу з правом вирішального голосу при розгляді основних напрямів діяльності клубу.

III. УПРАВЛІННЯ КЛУБОМ.

3.1. Клуб діє на основі рівності його членів, поваги особистої гідності і думки кожного члена клубу;

3.2. Керівним органом Клубу є рада молодіжного клубу "Одноліток". Рада координує і спрямовує роботу клубу.

Орієнтовна схема плану роботи Клубу

Термін проведення	Форма та назва заходу	Відповідальний
Січень		

Примірна форма ведення списку членів Клубу

(з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI зі змінами та доповненнями по 30.05.2014)

П І Б	Рік народження	Місце навчання	Місце роботи	Будинок, Адреса, телефон	Відповідальний за _____

Орієнтовна схема ведення щоденника

Дата проведення зустрічей (заходи)	Форма і назва заходу	Короткий опис заходу	Кількість присутніх	Короткий аналіз (позитивні сторони та недоліки)

Про клубну діяльність бібліотек на сторінках професійної періодики

1. Андриевских, Т. Тропинками родного края / Т. Андриевских // Библио-поле. - 2012. - № 1. - С. 45-47.
2. Артамонова, Г. Летопись продолжается / Галина Артамонова // Библиотека. - 2006. - № 4. - С. 14-17.
3. Вавилова, Е. Выращивая цветы добра : благотворительность "Флоры" - фактор определяющий / Екатерина Вавилова // Библиотека. - 2013. - № 6. - С. 63-66.
4. Воронина, Е. Дружная семейка / Е. Воронина // Библиотека. - 2012. - № 10. - С. 6-7.
5. Гниломедова, Т. М. Библиотека как социальный центр реабилитации пожилых людей и инвалидов / Т. М. Гниломедова, Г. М. Матюнина // Библиотечное дѣло. - 2012. - № 24. - С. 11-13.
6. Жильцова, А. Б. Ключ к взаимопониманию : заседает "мамина академия" / Алла Жильцова // Библиотечное дѣло. - 2012. - № 19. - С. 38-39.
7. Кокшарова, Т. С. Здесь жизнь кипит / Т. С. Кокшарова // Современная библиотека. - 2012. - № 2. - С. 76-78.
8. Красилина, Г. В. Клуб для пожилых людей / Г. В. Красилина // Современная библиотека. - 2012. - № 2. - С. 62-63.
9. Кротова, Н. Себя, как в зеркале я вижу / Н. Кротова // Библиотека. - 2012. - № 1. - С. 43-45.
10. Мамедова, Л. "Читаешь ты, читаю я, читает вся моя семья!" Людмила Мамедова // Библиотека. - 2008. - № 8. - С. 31-32.
11. Пахомова, Е. А. Классики XXI века: секреты проектной деятельности / Е. А. Пахомова // Современная библиотека. - 2012. - № 1. - С. 78-81 : фото.
12. Позяева, Л. В. Лавка забытых древностей : создаём рукотворную красоту / Любовь Позяева // Библиотечное дѣло. - 2013. - № 4. - С. 36-38.
13. Потехина, Н. Что такое хорошо и что такое плохо / Н. Потехина // Библиотека. - 2012. - № 1. - С. 53-54.

14. Пупейко, Г. Встретимся - в клубе! / Галина Пупейко // Библиотека. - 2008. - № 8. - С. 64-66.
15. Сидорова, Т. Коммуникационная площадка для местного сообщества / Татьяна Сидорова // Библиотека. - 2013. - № 5. - С. 38-42.
16. Сохнова, Г. А. Многоликий "ЛИК" : опыт работы читательского клуба / Галина Сохнова // Библиотечное дьло. - 2008. - № 16. - С. 36-38.
17. Талызина, А. Homo Ludens, или Человек играющий : новый формат библиотечной работы / Анастасия Талызина // Библиотечное дьло. - 2012. – № 19. - С. 24-25.
18. Тюхтина, А. Таланты и поклонники "Семизерья" / Анна Тюхтина // Библиотека. - 2009. - № 4. - С. 47-49.